

Vad vill Varbergs församling?

Församlingsinstruktion
för Varbergs församling

Innehåll

Vision	3
Omvärldsanalys.....	3
Omvärldsbeskrivning	4
Slutsatser och analys	6
Pastoralt program.....	7
Gudstjänst.....	6
Mässa varje söndag	7
Olika liturgiska uttryck i kyrkorna	7
Mångfald i hela församlingen	8
Många ska vara delaktiga.....	8
Musiklivet förmedlar glädje	9
Lärande	11
Dopet är en röd tråd genom livet	11
Gemenskap och andlig fördjupning	11
Ta vara på människors andliga sökande ..	11
Rekrytera och rusta medarbetare	11
Diakoni	12
Människosyn och förhållningssätt	12
Välkomnande mötesplatser	12
Att vara röstbärare.....	12
Samverka med andra krafter i samhället	12
Sjukhuskyrkan	13
Mission.....	13
Varje mänskligt möte är mission.....	13
Information och kommunikation	13
Nya sätt att vara kyrka	14
Fred, rättvisa och skapelsens integritet ..	14
Ekumenik och internationella kontakter ..	14
Barnperspektiv	14
Prioriterade områden	15
Delaktighet	15
Mission.....	15
Skapelsens helande	

Församlingsinstruktionen är ett styrdokument för Varbergs församling. Så här är det meningen att vår församling ska vara. Instruktionen är formad av mångas synpunkter, antagen av Varbergs kyrkofullmäktige och kyrkoherde, och utfärdad av domkapitlet i januari 2020.

Vision

Varbergs församling vill vara en gemenskap med öppet hjärta för Gud och för medmänniskan.

Med öppet hjärta vill vi söka Gud och ta emot tro, hopp och kärlek.

Med öppet hjärta vill vi möta varje människa som en medmänniska och se våra olikheter som en rikedom.

Omvärldsanalys

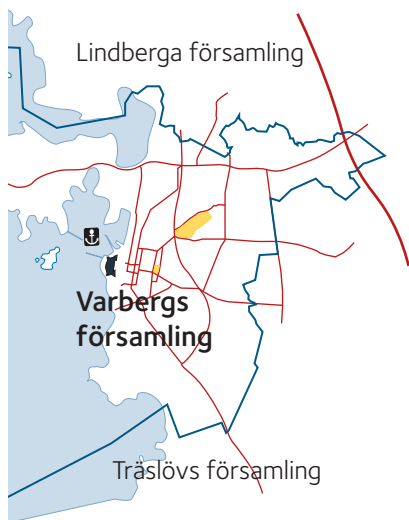
Varbergs församling är en gemenskap av människor som samlas kring ordet och sakramenten; en organisation med medlemmar, styrelse, anställda, byggnader och verksamheter; och ett geografiskt område som omfattar de centrala delarna av Varbergs stad. Varbergs församling är en del av Svenska kyrkan och Göteborgs stift. Vi hör samman med hela den världsvida kyrkan i tid och rum, med evangeliet om Jesus Kristus som utgångspunkt och Guds rike som mål.

OMVÄRLDSBESKRIVNING

I Varbergs församling bor cirka 26 700 personer varav ungefär 16 600 är medlemmar i Svenska kyrkan. Församlingen gränsar i öster och söder till Träslövs församling och i norr till Lindberga församling. Församlingsgränserna går mitt i

stadsbebyggelsen och det är därför nödvändigt att samverka över dessa gränser.

Varberg är en attraktiv stad att bo i, vilket leder till långa bostadsköer och hög prisnivå för bostadsrätter och hus. Staden växer framför allt i ytterkanterna, det vill säga utanför Varbergs församlings område. Men även centralt kommer invånarantalet att öka genom att staden förtätas. Bygandet av tågtunnel och bostadsområdet Västerport, som planeras vara färdigt omkring år 2030, leder till ca 2 500 nya bostäder inom församlingen och ökad pendling, framför allt till Göteborg.

De senaste tio åren har både inflyttning och utflyttning ökat kraftigt. Framför allt är det yngre människor, födda på 1990-talet och i viss mån på 1980-talet, som står för både inflyttning och utflyttning. Samtidigt fortsätter medlems-

frekvensen i församlingen att minska i ungefär samma takt som för Svenska kyrkan i stort. Det största medlemstappet sker bland 90-talister.

Barn och ungdomar kommer i kontakt med församlingen genom dop och konfirmation, genom församlingens barn- och ungdomsverksamhet och skolkontakter, och genom att följa med sina familjer och vänner till kyrkan. Frekvensen för både dop och konfirmation är sakta på väg neråt och ligger nu på i genomsnitt strax under 50 % (dopfrekvens räknas i andel av alla födda, konfirmandfrekvens i andel av kyrkotillhöriga 15-åringar). Församlingens övriga verksamheter för barn och ungdomar når relativt få personer.

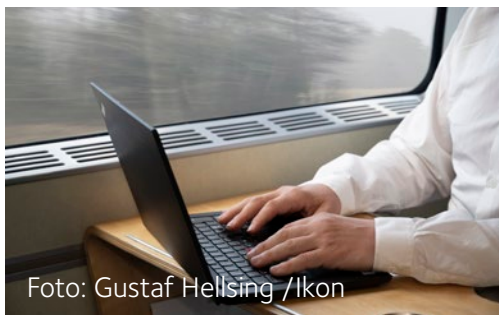
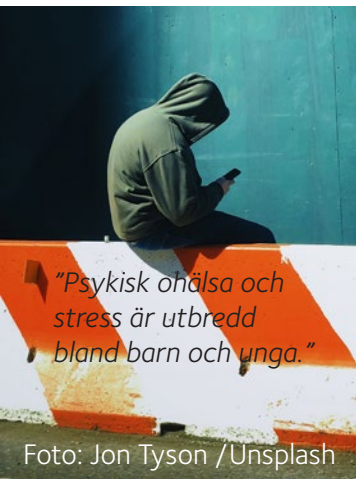

Foto: Gustaf Helsing /Ikon

"Psykisk ohälsa och stress är utbredd bland barn och unga."

Foto: Jon Tyson /Unsplash

Varberg är en förhållandevis välmående stad sett till statistik för medelinkomst, kriminalitet och social hållbarhet. Det hindrar inte att många barn och ungdomar lever under press. Psykisk ohälsa och stress är utbredd bland barn och unga. Många upplever oro för framtiden. Den faktor som flest oroar sig för, både bland barn och unga och bland vuxna, är klimatkris och miljöförstöring.

Framtidsutmaningar som vi står inför både lokalt så väl som nationellt och globalt omfattar bland annat: Den accelererande ekologiska krisen med klimatförändringar och minskad biologisk mångfald, ökande migration och flyktingströmmar, samt socialt utanförskap när arbetsmarknaden ställer allt högre krav på kompetens och prestation.

SLUTSATSER OCH ANALYS

Varbergs församling behöver bli bättre på att kommunicera med yngre människor på deras villkor. Detta gäller både barn och ungdomar och unga vuxna. Några sätt att göra detta:

- ✧ Riktad kommunikation, till exempel till nyinflyttade.
- ✧ Kommunikation som är relationsbyggande och tar upp viktiga existentiella frågor, i relevanta kommunikationskanaler.
- ✧ Satsning på att skapa positiva möten i samband med dop och vigslar.
- ✧ Satsning på att utveckla konfirmandarbete och andra aktiviteter riktade till barn och ungdomar, med lyhördhet för ungas livsfrågor och olikheter och med beredskap för att hantera psykisk ohälsa.

Det diakonala arbetet riktat mot bland annat nyanlända och människor utanför arbetsmarknaden ska fortsätta och utvecklas i samarbete med kommunen och andra samhällsaktörer.

Viktiga områden att prioritera de närmaste åren i hela församlingens verksamhet är Delaktighet, Mission och Skapelstens helande. Dessa områden beskrivs i slutet av det pastorala programmet.

Pastoralt program

Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Det rör sig alltså om en uppgift med fyra olika aspekter. Hela församlingen har del i uppgiften. Vi får hjälpas åt att vara församling i Varberg, var och en med sina gåvor. Tillsammans byggs vi upp till Kristi kropp och Andens tempel.

GUDSTJÄNST

Den gemensamma gudstjänsten är församlingens centrum. I gudstjänsten blir församlingen synlig som församlad. I nattvardsfirandet blir församlingen till, när vi delar ett och samma bröd. Från altaret sänds församlingen att leva i tjänst åt Gud och medmänniskan. Delaktighet är avgörande för gudstjänstlivet, genom mångas medverkan och kontinuitet i gudstjänsternas ordning.

Mässa varje söndag

Söndagens mässa är stommen i församlingens gudstjänstliv. Varje söndag och helgdag ska det firas gudstjänst med nattvard i Varbergs församling.

Olika liturgiska uttryck i kyrkorna

Varbergs kyrka ligger vid torget, mitt i stadens centrum. Här firas gudstjänst med rik musikmedverkan och med välkomnande atmosfär för både vana och ovana kyrkobesökare.

Särskilt fokus ska läggas på diakonal omsorg och att inkludera den som är ovan att fira gudstjänst. Varbergs kyrka är också den naturliga platsen för församlingens större konserter och musikgudstjänster.

Apelvikshöjds kyrka är nyrenoverad och utbyggd för att rymma flera. Här firas gudstjänst med rik liturgi, mycket musik och en stor gudstjänstfirande gemenskap. Apelvikshöjds kyrka har sedan många år församlingens största konfirmandgrupper. Därför ska särskild omsorg läggas vid att fira gudstjänst på ungdomars villkor.

Sollyckans kyrka är barnvänlig och modern. Här firas gudstjänst för alla åldrar med nyare gudstjänstmusik och mycket lovsång. Sollyckans kyrka rymmer en stor del av församlingens barnverksamhet. Därför ska särskild omsorg läggas vid att fira gudstjänst på barns och barnfamiljers villkor.

I Varbergs kyrka och Apelvikshöjds kyrka firas normalt huvudgudstjänst varje söndag. I Sollyckans kyrka kan söndagens gudstjänst firas med enklare form och med annan gudstjänstmusik än handbokens.

Mångfaldigt gudstjänstliv i hela församlingen

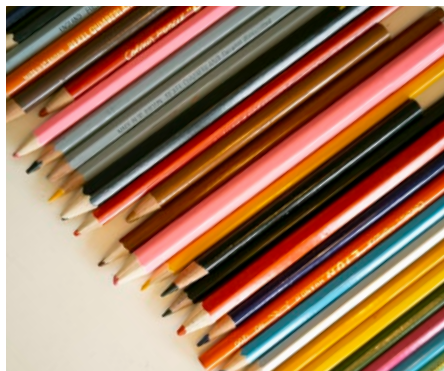
Det ska finnas en genomtänkt variation gällande tider och former för gudstjänster såväl på söndagar som under vardagar. De andakter och gudstjänster som firas på äldreboenden och i sjukhuskyrkan är en del av hela församlingens gudstjänstliv och ska i första hand äga rum under vardagarna.

Många ska vara delaktiga

Delaktighet är att få plats och att känna sig hemma. Att många är delaktiga och aktiva är förutsättningen för guds-

tjänstlivets utveckling. Vägen till delaktighet går ofta genom en praktisk uppgift. Barnens och ungdomarnas delaktighet är särskilt viktig för kyrkans framtid. Det ska finnas ett tydligt barn- och ungdomsperspektiv i gudstjänstlivet. Varje söndag ska det finnas något inslag i församlingens gudstjänstliv som särskilt välkomnar barn att delta, till exempel söndagskola eller familjegudstjänst.

Musiklivet förmedlar glädje, tröst och Guds närvaro

Musiken i gudstjänsterna har som sitt syfte att uttrycka församlingens bön och lovsång. Även konserter i kyrkorna

ska gestaltas så att de uttrycker lovsång och bön. Församlingens körer och lovsångsteam har som sin främsta uppgift att medverka i gudstjänster, men köreerna har även pedagogiska, diakonala och missionerande syften. Människor i alla åldrar ska ha möjlighet att sjunga i kör, och barns och ungas musikstilar ska finnas med i församlingens musikliv. Musiken ska ha både kvalitet och bredd.

Kyrkliga handlingar. Dop, konfirmation, vigsel och begravning är viktiga gudstjänster i församlingen. De ska planeras väl och gestaltas med omsorg.

LÄRANDE

Genom dopet får vi kallelsen att vara lärjungar till Jesus Kristus. Församlingen ska vara ett sammanhang där människor finner vägar till tro och där tron kan mogna. Församlingens undervisning ska ge förutsättningar och verktyg för att växa i tron. Men lärandet är alla kristnas uppgift och ansvar och äger rum hela livet.

Dopet är en röd tråd genom livet

Barn och unga som kommer i kontakt med Varbergs församling ska få tillgång till olika aktiviteter som följer dem upp genom åren. Det är församlingens gemensamma ansvar att de barn som döps, tillsammans med sina familjer, får tillfälle att växa i sin tro. I detta sammanhang har konfirmationen och dess fortsättning i ungdomsverksamhet en nyckelroll. Unga och vuxna som döps ska erbjudas sammanhang där de kan växa i tro.

Gemenskap och andlig fördjupning i mindre grupper

Förutom gudstjänsterna finns även andra forum för gemenskap och andlig fördjupning där var och en kan få hjälp att omsätta sin tro i vardagen. Församlingen ska erbjuda utbildningar i tro och lärjungaskap samt grupper för samtal, bön och bibelstudium.

Ta vara på människors andliga sökande

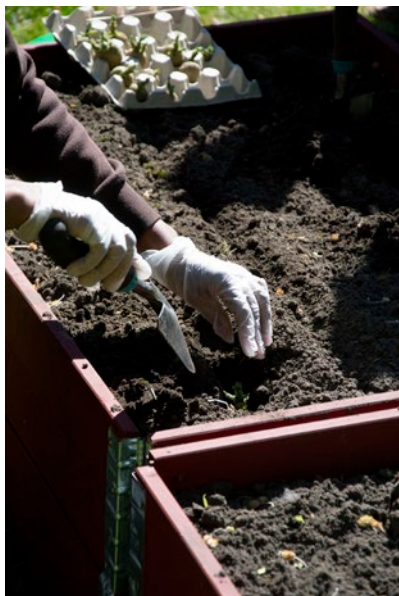
Genom att gå sökande människor till mötes, i språket och i hur församlingen uttrycker sin tro, underlättas för sökare att bli en del av kyrkans gemenskap. Samtidigt blir kyrkan mer närvarande och självklar. Församlingen ska erbjuda öppna forum med låga trösklar för samtal och reflektion.

Rekrytera och rusta församlingens medarbetare

Församlingen ska systematiskt fånga upp och lyfta fram de gåvor och förmågor som anställda och ideella medarbetare bär på. Det betyder att det måste finnas mötesplatser där aktiva medlemmar, förtroendevalda och anställda kan träffas och samtala om församlingens framtid och verksamhet.

DIAKONI

Diakoni är kyrkans omsorg om medmänniskan och skapelsen. Varje kristen och varje församling har fått i uppdrag att praktisera sin tro med Kristus som förebild. Diakonen har ett särskilt ansvar som ledare för församlingens diakoni. Hela församlingen ska genomsyras av ett diakonalt förhållningsätt.

Människosyn och förhållningsätt

Ett diakonalt förhållningsätt innebär att mötas i ögonhöjd, värna människovärdet och stärka livsmodet som kan ge hopp och mening i människors liv. Vår utgångspunkt är att en person, utifrån sina förutsättningar, har ansvar för sitt eget liv och sina egna val. Målsättningen är att stärka individens egen förmåga att göra de val som gör att livet får riktning och stadga. Lyhördhet, respekt och ömsesidighet är viktiga ambitioner i det diakonala arbetet.

Välkomnande mötesplatser

Vi vill skapa mötesplatser där alla är välkomna oavsett vem man är, vad man tror på eller hur man väljer att leva. Vi vill förebygga ofrivillig ensamhet och

isolering och bjuda in till ett flertal mötesplatser där vi arbetar medvetet kring inkludering och mångfald.

Att vara röstbärare är en del av kyrkans profetiska kallelse

Det innebär att reagera och påverka strukturer när människor hamnar mellan stolar och drabbas av orättvisa system i samhället på både individnivå och strukturell nivå.

Församlingen ska samverka med andra goda krafter i samhället och världen

I församlingens diakonala arbete finns ett samarbete med frivilligorganisationer, kommun med flera aktörer. Nätverks-

byggande med andra samhällsaktörer är en förutsättning för kyrkans samhällsengagemang.

Sjukhuskyrkan

Andlig vård till patienter, personal och anhöriga vid Varbergs sjukhus. Sjukhuskyrkan har en beredskap för akuta behov under kvällar och helger som bemannas med präst eller diakon från församlingar i Varbergs kommun.

MISSION

Mission betyder sändning. Kyrkan är sänd till världen för att delta i Guds verk att besegra det onda och göra allting helt igen. I varje mässa sänds vi på nytt att göra Guds vilja. Vår mission är att arbeta för Guds rike, genom att främja fred och rättvisa och omsorg om Guds skapelse, och genom att inbjuda människor till tron på Kristus och till församlingens gemenskap.

Varje mänskligt möte är mission

Den viktigaste missionen sker i varje möte med en annan människa. Den döpte är sänd av Kristus till sin medmänniska, för att möta hennes nöd och inbjuda henne till tron på Kristus. Därför ska allt som församlingen gör genomsyras av en öppenhet för att låta Gud verka genom oss.

Information och kommunikation

Det behövs medvetna strategier för information och kommunikation så att alla människor i Varberg på bästa sätt inbjuds till församlingen och till tron på Kristus.

Nya sätt att vara kyrka

I församlingen finns en strävan att hitta nya sätt att möta människor som inte tilltalas av kyrkans traditionella verksamhetsformer.

Fred, rättvisa och skapelsens integritet

Till kyrkans sändning hör att stå i försoningens tjänst och värna Guds skapelse. Församlingen ska därför ha ett hållbarhets- och solidaritetsperspektiv på all verksamhet och aktivt arbeta för vänskap och fred.

Ekumenik och internationella kontakter

Församlingen ska utveckla goda relationer till andra samfund i det lokala och globala sammanhanget. Samhörigheten med den världsvida kyrkan uttrycks bland annat genom att församlingen stöder andra kyrkors arbete genom ACT Svenska kyrkan.

BARNPERSPEKTIV

Barns och ungas perspektiv ska särskilt beaktas i församlingens pastorala program. Detta integreras fortlöpande i texten.

Prioriterade områden

Delaktighet

Församlingen bärs av sina engagerade medlemmar. Därför vill vi prioritera bred delaktighet i allt kyrkan gör. Så många som möjligt ska höra till församlingens ”vi”. Ideella medarbetare ska välkomnas och bemyndigas.

Mission

Tron växer när vi delar den.

Församlingen ska välkomna människors sökande och stimulera samtal om tro och liv. Särskilt behöver församlingen ge plats åt barn och unga, och välkomna dem som inte redan är aktiva medlemmar. Med en helhetssyn på mission som både vittnesbörd och tjänst vill vi delta i Guds verk i Varberg.

Skapelsens helande

Kyrkan har ett särskilt ansvar att bidra med tro, hopp och kärlek i klimatkrisens tid. De ekologiska utmaningarna är andliga frågor, eftersom de handlar om människans plats i skapelseväven och medför ett stort behov av själavård och hopp. Tillsammans får vi upptäcka skapelsens helighet och leva vår tro på hela skapelsens frälsning.

Delaktighet
FÖRSAMLINGEN BÄRS AV
SINA ENGAGERADE MEDLEMMAR.

Mission
TRON VÄXER NÄR VI DELAR DEN.

Skapelsens helande
KYRKAN HAR ETT SÄRSKILT ANSVAR
ATT BIDRA MED TRÖ, HOPP OCH KÄRLEK
I KLIMATKRISENS TID.

Svenska kyrkan
VARBERGS FÖRSAMLING